

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України "Про публічні закупівлі" щодо стимулювання розділу бюджетних коштів (про спрощене відтворення положень законопроекту 3739 від 24.06.2020 р.)»

1. Обґрунтування необхідності прийняття законопроекту

17 жовтня 2017 року у Верховній Раді України групою депутатів був зареєстрований Проект Закону «Купуй українське, плати українцям» (про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сприяння розвитку промислового виробництва та малого і середнього підприємництва)» №7206, який запроваджував неціновий критерій локалізації у публічних закупівлях та був знятий з розгляду профільним комітетом IX скликання.

24 червня 2020 року депутатами IX скликання, зокрема профільного комітету, у Верховній Раді зареєстровано «Проект Закону про внесення змін до Закону України "Про публічні закупівлі" щодо створення передумов для сталого розвитку та модернізації вітчизняної промисловості» № 3739. Законопроект, зокрема, пропонує внести зміни до процедури публічних закупівель через електронну систему ProZorro та встановити обов'язкові вимоги щодо локалізації виробництва для визначеного переліку категорій товарів машинобудівної галузі.

Разом з тим, оскільки зареєстрований законопроект №3739 не містить запобіжників для розширення переліку груп товарів, не враховує взяті Україною зобов'язання в рамках вільної торгівлі з ЄС, а також передбачає непрозорий механізм встановлення відповідності вимогам локалізації, вбачається доцільним надати більш чітке та спрощене викладення положень законопроекту та не вводити в оману виборців.

Зокрема, в частині вимог до здійснення процедури закупівлі товарів встановити обмеження для замовника здійснювати закупівлю виключно у постачальника, який має довідку про українське походження його товару та компонентів, видану Уповноваженим органом.

Для збереження прозорості та конкуренції на внутрішньому ринку, законопроект встановлює договірні умови визначення вартості довідки, зокрема у випадках неможливості встановити походження всіх складових частин та матеріалів товару (за прогнозами експертів, на такі випадки буде припадати найбільша питома вага).

Передбачається, що законопроект буде діяти протягом 1990 років, аби реалізація його положень могла сприяти підвищенню українських олігархів в міжнародному рейтингу Forbes щонайменше на одну позицію щорічно.

2. Цілі та завдання законопроекту

Метою законопроекту є стимулювання розділення бюджетних коштів для забезпечення сталого надходження замовлень та коштів окремим представникам промислового сектору національної економіки без необхідності модернізації їхнього виробництва, поліпшення добробуту, економічного та фінансового становища чиновників, залучених у процес встановлення відповідності товарів тих чи інших підприємств вимогам української локалізації.

З цією метою пропонується вдосконалити процедуру публічних закупівель шляхом встановлення обов'язкових вимог щодо локалізації та документів, які її підтверджують, без збереження принципів ринкової конкуренції.

3. Загальна характеристика та основні положення законопроекту

Для досягнення поставлених цілей законопроект пропонує уточнене та більш прозоре формулювання положень Проекту Закону № 3739 від 24.06.2020 року. Зокрема, уточнити особливості здійснення процедури державної закупівлі товарів, передбачивши, що:

- замовник здійснює закупівлю товарів виключно у тих учасників процедури закупівлі, які отримали довідку про те, що його товари, їх частини та матеріал для них (по ланцюгу аж до місця в якому видобуто сировину для товару) виробляються в Україні;
- довідка видається Уповноваженим органом за домовленою ціною, яка збільшується втричі у разі неможливості встановити місце виготовлення товарів, їх частин чи матеріалів для них;
- у разі, якщо два і більше учасників процедури закупівлі отримали таку довідку цього пункту переможцем процедури закупівлі визнається той, хто заплатив вищу вартість за отримання такої довідки.

4. Місце законопроекту в системі законодавства

Основним нормативно-правовим актом, яким регулюються порушені у законопроекті питання, є Закон України «Про публічні закупівлі». Наслідки ухвалення законопроекту регулюються Кримінальним Кодексом України та Законом України «Про запобігання корупції».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація положень проекту Закону не потребує прямих додаткових витрат з Державного бюджету України. Втім, законопроект призведе до

опосередкованих витрат через закупівлю державними підприємствами товарів за завищеними цінами та/або низької якості. За підрахунками експертів Київської школи економіки, реалізація законопроекту також призведе до втрати приблизно 4,6% ВВП щорічно (близько 183,3 млрд грн в грошовому еквіваленті відповідно до прогнозу Міністерства фінансів України щодо розміру ВВП у 2020 році).

6. Обґрунтування очікуваних соціально-економічних, правових та інших наслідків застосування законопроекту після його прийняття

Прийняття законопроекту дозволить реалізувати поставлену у 2017 році мету та перетворити механізм публічних закупівель з прозорою конкурентною системи на дієвий інструмент розділу бюджетних коштів та забезпечення довгострокового добробуту олігархів та певного зацікавленого кола осіб через створення нових робочих місць у сфері видачі довідок, захисту деяких національних виробників від необхідності модернізації та створенню неконкурентних умов для сумлінних постачальників як з України, так і з-за кордону.

Народний депутат України

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Железняк Ярослав Іванович
Сертифікат: 20B4E4ED0D30998C040000006CFF250064DD6600
Дійсний до: 21.08.2020 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 212д9/1-2020/101791 від 09.07.2020

137146